

Warszawa, 15 stycznia 2020 r.

Eugeniusz Sakowicz

Profesor tytularny nauk teologicznych
Członek Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk
Kierownik Katedry Religiologii i Ekumenizmu
Instytut Teologii UKSW w Warszawie
e-mail: e.sakowicz@uksw.edu.pl
tel. prywatny 604-26-05-58

Seria wydawnicza „Horyzonty dogmatu”

Redaktorzy serii:

ks. Szymon Drzyżdżyk, ks. Marek Gilski, ks. Wojciech Życiński SDB

Wydawnictwo „scriptum”

Kraków

Słowo wprowadzające

Redaktorzy serii wydawniczej „Horyzonty dogmatu” w każdym tomie syntetycznie – jak w leksykonie – zarekomendowali swoje dzieło, pisząc:

„Termin »horyzont«, który oznacza okrąg powstały w wyniku przecięcia sfery niebieskiej na dwie części, wyznaczający granicę pomiędzy przestrzenią widoczną dla obserwacji i zasłoniętą przez Ziemię, odsyła do pogranicza tego, co widoczne i zasłonięte. Semantyczne bogactwo pojęcia »dogmat« ukierunkowuje natomiast na myślenie w perspektywie teologicznej, filozoficznej i prawnej.

W ramach serii będą publikowane zarówno pozycje nawiązujące swą tematyką ściśle do teologii dogmatycznej, jak i te, które ukazują reminiscencje dogmatu w różnych dyscyplinach wiedzy, a także wpisujące się w tę problematykę przekłady ważnych dzieł światowej literatury teologicznej. Redaktorzy serii zapraszają do współpracy i publikowania swoich monografii w horyzontach dogmatu”.

Powyższe nakreślenie idei, która przyświecała inspiratorom i edytorom serii jest oryginalne. Co więcej, bardzo jasno wyraża cel zamierzonych i systematycznie publiko-

wanych dzieł. Słowa redaktorów stanowią rodzaj motywacji do lektury rekomendowanych prac, ale też są zachętą do naukowej twórczości.

W mowie potocznej pojęcie „dogmat” rodzi bardzo często negatywne skojarzenia. Coś, co jest „dogmatyczne” – jak chcieliby dziennikarze, czy polityczni „mówcy”, krytykujący swoich oponentów – nie znosi jakiegokolwiek krytyki, a nawet dystansuje się w ogóle od dyskusji. Celem prac publikowanych w serii „Horyzonty dogmatu”, nie tylko zamierzonych, ale konsekwentnie „zrealizowanych” jest uwrażliwienie czytelnika właśnie na „myślenie w perspektywie teologicznej, filozoficznej i prawnej”. Połączenie tych trzech perspektyw, czy wymiarów – właśnie wskazanie na różnorodność „horyzontów” w dziełach serii! – jest wielkim jej osiągnięciem. Jawi się ona jako jedyna w swoim rodzaju w polskiej literaturze przedmiotu. Jest teologiczna i jednocześnie interdyscyplinarna.

Każdy tom serii zaopatrzone zostały w bogatą bibliografię, co z kolei jest ważnym dokumentem z zakresu informacji naukowej, Czytelnik nie zostaje pozostawiony samemu sobie, ale może znaleźć bez problemu źródła, opracowania, bądź literaturę pomocniczą i następnie doń sięgnąć.

Przygotowanie książek do druku, dtp (czyli opracowanie na komputerze materiałów, później drukowanych), projekt okładek każdego tomu zasługuje na najwyższe uznanie. Szata graficzna książek, techniczne rozwiązania w nich zastosowane, skromność i prostota edytorska wskazują na bardzo wysoki kunszt redaktora odpowiedzialnego za wydanie serii. Nawet papier, jego gramatura i kolor został po mistrzowsku dobrany.

Ponad dziesięć tomów serii

Podana lista wszystkich pozycji serii oddaje jej ukierunkowanie oraz specyfikę. W serii „Horyzonty dogmatu” ukazało się w latach 2016-2019 trzynaście tomów:

- 1) Sylwia Haberka, *Eschatyczny wymiar twórczości w świetle antropologii Pierre'a Teilharda de Chardin i Mikołaja Bierdiajewa*, Kraków 2016, ss. 483.
- 2) Dominik Chechelski, *Cycerona i Jana Pawła II myślenie o starości*, Kraków 2017, s. 221.
- 3) Szymon Drzyżdżyk, *Chrystologia w perspektywie Mitu Trojańskiego*, Kraków 2017, ss. 250.
- 4) Aldona Dydek, *Ordynacja kobiet. Problemy i pytania otwarte w kontekście dialogu ekumenicznego*, Kraków 2017, ss. 270.
- 5) Wojciech Życiński, *Matka, która pozostała Dziewicą*, Kraków 2017, ss. 174.

- 6) Katarzyna Wilczek, *Antropologia filozoficzna i antropologia teologiczna Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, Kraków 2018, ss. 453
- 7) Marek Gilski, Macin Cholewa, *Język soborów pierwszego tysiąclecia*, Kraków 2018, ss. 182.
- 8) Faustyna Skupień, *Miłosierdzie Boże w Misterium Paschalnym Chrystusa w pismach błogosławionego księdza Michała Sopoćki*, Kraków 2018, ss. 550.
- 9) Szymon Drzyżdżyk, Marek Gilski (red.), *Rozeznanie. Przeszłość, terażniejszość, przyszłość*, Kraków 2019, s. 444.
- 10) Robert Samsel, *Świętość i święci wyniesieni na ołtarze przez papieża Jana Pawła II jako paradygmat edukacyjny i zjednoczeniowy*, Kraków 2018, ss. 367.
- 11) Barbara Witos, *Myśl pasterska świętego Zenona z Werony na podstawie jego Sermones*, Kraków 2019, ss. 192.
- 12) Wojciech Baran, *Grzech pierworodny w tradycji Piotra Lombarda*, Kraków 2019, ss. 372.
- 13) Marta Mucha, *Władza rodzicielska a prawo małoletniego do samodzielnej decyzji o przyjęciu chrztu*, Kraków 2019, ss. 334.

Seria wydawnicza „Horyzonty dogmatu” ukazuje się od czterech lat. W tym czasie wydanych zostało – powtórzmy – aż trzynaście tomów o łącznej objętości 4 238 stron! To imponujący dorobek edytorski, tym bardziej zważywszy na krótki czas „istnienia” serii. Przy realizacji „projektu” edytorskiego zaangażowanych było wiele osób, nie tylko autorów monografii i współautorów, ale też recenzentów naukowych i wydawniczych reprezentujących różne ośrodki naukowe z całej Polski. Fakt ten zasługuje na podkreślenie, bowiem wyraża integrowanie różnych środowisk badawczo-naukowych i akademickich, które nie konkurują ze sobą, ale odpowiedzialnie i „owocnie” współpracują.

Autorami dzieł są osoby duchowne, zakonne, ale też i świeccy, w tym kobiety. To z kolei wskazuje na wspólną odpowiedzialność różnych stanów Kościoła za jedną wszakże teologię. Nie ma bowiem różnych teologii: dla duchownych i osób konsekrowanych oraz dla laikatu.

Nie będzie przesadą stwierdzenie, iż seria „Horyzonty dogmatu” jest swoistym „znakiem czasu” w polskiej teologii, która solidarnie winna być uprawiana i promowana przez wiernych, kompetentnych w tej nauce, bez względu na ich powołanie.

Teksty wskazanych książek, oprócz przekazania informacji z zakresu teologii oraz jej subdyscyplin mają przesłanie formacyjne. Bardzo ważne jest kształtowanie dojrzałości w wierze, czemu służyć może ich lektura.

Problematyka poruszana w serii

Seria wydawnicza, która oznaczona została – powtórzmy – dwoma słowami: „horyzonty” oraz „dogmat”. Termin pierwszy, wyrażony w liczbie mnogiej wskazuje na pluralizm ujęć określonych kwestii, wielość interpretacji, różnorodność myśli. Jest to bardzo cenna intuicja redaktorów serii, których zamysłem było ukazanie nie jednego, lecz różnych „horyzontów” refleksji teologicznej. Z kolei termin drugi – „dogmat”, podany w liczbie pojedynczej wskazuje nie na jakiś jeden „dogmat”, wyjęty z traktatu teologii dogmatycznej, ale na różne dogmaty wpisane w jedną wiarę chrześcijan w Boga Trójjedynego.

Podjęmowana przez poszczególne tomy serii problematyka oscyluje „wokół”: języka teologicznego, antropologii filozoficznej, antropologii teologicznej, chrystologii i mariologii, eschatologii, ekumenizmu, ale też teologii starości, a nawet mitologii. Innymi prezentowanymi zagadnieniami są: Miłosierdzie Boże, teologia duchowości, czas pojmowany jako *kairos*. Seria odnosi się też do patrologii, hagiologii i hagiografii, wreszcie do prawa kanonicznego.

Autorki i autorzy przybliżyli czytelnikom następujące „postaci” (których imiona widnieją w tytule dzieł) i ich teologię: Cycon, Zenon z Werony, Piotr Lombard, Pierre Teilhard de Chardin, Mikołaj Bierdiajew, Michała Sopoćko, Karol Wojtyła–Jan Paweł II. Osoby te żyły w różnych epokach, różne były ich losy, inne były „środowiska”, w których uprawiały one teologię. Owszem, zwrócono w prezentowanych książkach uwagę również na „teologie innych teologów”, których można „spotkać” na stronicach serii.

Celem serii wydawniczej „Horyzonty dogmatu” jest przyczynienie się do kształtowania kultury religijnej jej czytelników. Podejmuje ona szereg kwestii oryginalnych czy też po prostu nowych, nie tylko na polskim gruncie nauki, ale też i szerzej – w literaturze światowej. Lektura rekomendowanej serii uczy czytelnika wielkiego szacunku do teologii – nauki, która nie tylko mówi, ale i ukierunkowuje – jak przekonywał jeden z najwybitniejszych polskich teologów XX w. Sługa Boży Wincenty Granat – „ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie”.

Zwykle – w ramach różnych konkursów – nagradzane są pojedyncze dzieła. Seria „Horyzonty dogmatu” jako całość zasługuje na wyróżnienie jako dzieło jedyne w swoim rodzaju, będące chlubą polskiej teologii i polskiego edytorstwa teologicznego.

Prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz